

november 2004

EN HELT NY DAGSORDEN
FOR

EUROPAS
CENTRUM-VENSTRE
2004-2009

Teser for et moderne europæisk centrum-venstre

VISION Vi betragter følgende indsigt som indlysende og rigtigt, hvorfor vi lægger den til grund for vores politiske opgave: Vi lever i én verden. Menneskeheden er én. Visionen om et liv i frihed, tryghed og stadig udvikling deles af alle nuværende og kommende generationer. Opgaven for et moderne centrum-venstre er at omsætte denne visions forudsætninger til praksis.

GLOBALISERING Vi ser det som en uomgængelig opgave for det moderne centrum-venstre i Europa at levere sammenhængende svar på globaliseringens udfordringer og muligheder. Vi betragter den stadige globalisering som et grundvilkår for verdensbefolkningen i det 21. århundrede.

DEMOKRATI Vi ser kun ét muligt overordnet svar på globaliseringens udfordringer og muligheder i form af *mere* demokrati lokalt, nationalt, kontinentalt og globalt. Vi anser det for lige så vigtigt at demokratiet på alle niveauer vinder fodfæste i form af egentlige politiske redskaber og lovgivning.

ALLIANCER Vi lægger den indsigt til grund, at alle nationaliteter er en minoritet på den Europa- og verdenspolitiske scene, og at enhver progressiv politisk alliance derfor i sagens natur må være *grænseoverskridende*.

POLITIK Vi ønsker i krydsfeltet mellem videnskab, politik og formidling at fremlægge *konkrete* forslag til politisk handling i Europa - altid med verdenssamfundet som horisont. Vi ønsker i denne forbindelse at forpligte os selv og hinanden på de politiske konklusioner, som følger af saglig argumentation og indsigt.

RESUMÉ

- I 2050 er op mod 9 milliarder mennesker på Jorden. Flere end tre gange så mange som de 2,5 milliarder mennesker der 100 år tidligere netop havde begravet Den anden Verdens krigs 40-50 millioner døde.

Centrum-venstre må arbejde for, at den hastigt voksende verdensøkonomi bliver omsat i mere social lighed og stadig bedre miljø for alle verdens borgere.

- Der er oven i købet en risiko for, at den stadig tiltagende verdensbefolkning opdeles i stadig flere nationalstater *uden* at denne udvikling suppleres af mere demokrati på tværs af landegrænser.

Centrum-venstre må arbejde for, at demokrati og menneskerettigheder ikke kun trives i nationale reservater, men tværtimod også går på tværs af landegrænser. Regionalt og i sidste ende også globalt.

- Stærke politiske kræfter i flere europæiske velfærdssamfund forsøger systematisk at trække de politiske debatter ind på en snæver national banehalvdel. Helt derind, hvor vor tids globale problemstillinger er usynlige.

Centrum-venstre må fastholde et globalt perspektiv i de aktuelle politiske debatter, for bl.a. at forhindre den adskillelse af mål og midler, som betyder, at snæver national overbudspolitik uden videre kan betales med en tilsvarende global underbudspolitik.

- En Helt ny Dagsorden handler også om hvordan centrum-venstre skal vinde det helt afgørende valg til Europa-Parlamentet i 2009, som efter alt at dømme bliver det første egentlige partipolitiske "præsidentvalg" i EU's historie.

Centrum-venstre har en helt nødvendig opgave i at opbygge en grænseoverskridende politisk bevægelse, som kan kæmpe de politiske løsninger igennem, som er nødvendige i en verden på vej mod 9 milliarder indbyggere.

Indholdsfortegnelse

1. Det globale perspektiv
2. Det problem- og løsningsorienterede perspektiv
3. Det politiske borgerperspektiv
4. Globalisering, Politiske Redskaber og Politiske Aktører
5. Det formelle demokrati - Europæisk Forfatning
6. 'Præsidentvalg' i 2009
7. Det uformelle demokrati - Charter 46
8. Styrkelse af centrum-venstre - Task Force 2009

Bilag 1: Forslag til samlet dagsorden for centrum-venstre - skematisk overblik

Bilag 2: Globalisering & Demokrati - første skridt mod det overordnede positionspapir

Indledning: Et helt nyt Europa, en helt ny dagsorden for centrum-venstre

EU er blevet udvidet med 10 nye lande og flere end 74 millioner nye borgere, og tæller nu 25 lande og flere end 453 millioner indbyggere. Et imponerende tal, som ikke desto mindre er tankevækkende beskedent i en global kontekst. Verdenssamfundet er på vej mod næsten 9 milliarder mennesker i 2050, alt imens indbyggertallet i vores del af verden er stort set stabilt eller ligefrem faldende.

EU vil ikke desto mindre være en stormagt i de kommende årtiers globale politiske spil. Men den politik som vi i EU skal tegne os for, og underbygge med en af verdenssamfundets største økonomier, vil i tiltagende grad blive formet i et anderledes politisk spil end det vi hidtil har været vidner til. Hidtil har EU på godt og ondt været kendetegnet af politiske *landskampe* mellem medlemslandenes regeringer. Sådan vil det også være i fremtiden, men med den væsentlige ændring, at de grænseoverskridende *partipolitiske* kampe vil få en stadig større rolle. Denne tendens vil slå igennem i de kommende år og kulminere ved valget til Europa-Parlamentet i 2009.

Dette papir skal netop ses i denne sammenhæng. Vi har med dette papir ønsket at tage hul på den proces som handler om, at centrum-venstre nu for alvor indstiller det politiske sigtekorn på *borgernes partipolitiske Europa*. Det er simpelthen nødvendigt, hvis centrum-venstre også i det 21. århundrede skal spille samme skelsættende rolle i Europa og verden, som centrum-venstre indtog nationalt i det 20. århundrede.

Hensigten med dette papir er at bidrage til, at der allerede nu, hvor det nye Europa-Parlament netop er tiltrådt, bør lægges op til debat om den mest hensigtsmæssige dagsorden for centrum-venstre. Ikke mindst med henblik på næste valg til Europa-Parlamentet i 2009, som af flere grunde kan vise sig at blive et af de vigtigste i EU's historie.

Sikkert er det, at vi i dag står med et helt nyt Europa. Det fordrer et helt nyt globalt ansvar, og en helt ny politisk dagsorden for Europas centrum-venstre. En dagsorden, hvor tre afgørende perspektiver bør lægges til grund for det politiske virke. Det globale perspektiv, det problem- og løsningsorienterede perspektiv og sidst men ikke mindst det politiske borgerperspektiv.

1. Det globale perspektiv

Stærke politiske kræfter har i de forgangne år trukket den politiske debat ind på en stadig mere snæver national banehalvdel. Centrum-venstre er ikke ude skyld i dette. Så meget desto vigtigere er det, at centrum-venstre nu gør en ekstraordinær indsats for at flytte debatten ud på den globale banehalvdel. Dér hvor det nationale er en delmængde, ikke hele mængden.

Politisk debat på den snævre nationale banehalvdel er ikke kun et problem i Danmark, men også i andre vestlige lande. Opkomsten af velfærdssamfundet har overraskende nok *ikke* betydet, at vi i de europæiske velfærdssamfund har fået mere overskud til for alvor at engagere os i verdenssamfundets problemstillinger. Vi bruger i vid udstrækning *landegrænser* til at sætte parentes om problemstillinger der angår "os" og "de andre". På vores side af landegrænsen handler det om socialpolitik. På den anden side af landegrænsen handler det om ulandspolitik. Mange ser ikke verdenssamfundet som et sammenhængende hele, hvor problemer i den ene ende af 'det globale rækkehus' før eller siden også når os.

Sikkert er det, at centrum-venstre overalt i Europa har et helt særligt ansvar for i stigende grad at introducere et globalt perspektiv i den hjemlige såvel som den europæiske politiske debat. Det er et ansvar som centrum-venstre må forvalte i fællesskab. Det skal vi gøre, fordi det i sig selv er det rigtige, men også fordi et sådan skift i horisont er grundlaget for vores fremtidige eksistens. Det er på den globale banehalvdel, at centrum-venstres politiske bud - og behovet for politiske redskaber som EU, samt behovet for fagforeninger - for alvor er tydeligt. På den snævre nationale banehalvdel har centrum-venstre, i hvert fald tilsyneladende, allerede "sejret ad helvede til".

Hertil kommer, og det er en problemstilling som går på tværs af partiskel, at et manglende globalt perspektiv betyder, at vi som borgere alt for let undervurderer andre verdensborgeres evner til at producere varer på verdensmarkedet. Og vi overser ydermere de muligheder vi hver især har for at finde politiske ligesindede i andre lande. Vi bliver så fokuserede på vores eget land, at vi fristes til at tro, at ingen kan producere så godt, effektivt og korrekt som os. Og vi nøjes udelukkende med at lede efter politiske ligesindede blandt borgere som har samme nationalitet som os selv. På mere en én måde bliver vi alle fattigere af ikke at have en global horisont.

På den snævre nationale banehalvdel bliver forskellen på højre og venstre nærmest usynlig. Det er her nationalisterne på det yderste højre og venstre har kronede dage. Begge politiske versioner lever højt på en afskærmningsstrategi, som handler om, at globaliseringen måske nok er en realitet, men at dens negative konsekvenser med et håndkantslag kan holdes væk fra det nationale territorium. Altså en anerkendelse af, at det 'globale rækkehus' måske nok er en realitet, men at det altid er muligt at afskærme sig på en måde, hvor døren holdes åben for globaliseringens positive sider (som f.eks. handel med andre lande) men holdes lukket for globaliseringens negative sider (som f.eks. den sociale ulighed i verdenssamfundet, med alt hvad deraf følger).

Der er helt afgørende, at centrum-venstre i løbet af de kommende fem år får sat en helt ny dagsorden. Det handler ikke om at svinge over i den modsatte grøft, og bortnivellerer alle nationale skel. Opgaven er at håndtere det lokale, det nationale, det kontinentale og det globale. Det handler om at se tingene i en sammenhæng, hvor horisonten i sidste ende altid er global. Og i forlængelse heraf fastholde en problem- og løsningsorienteret debat, samt det politiske borgerperspektiv.

2. Det problem- og løsningsorienterede perspektiv

De sidste årtiers debat om EU har næsten udelukkende handlet om EU. Det lyder umiddelbart problemfrit, men det er det faktisk ikke. Problemet er, at vi har diskuteret EU med udgangspunkt i EU. En dagsorden, som især nej-bevægelserne har haft en interesse i at fastholde. De er blevet bakket op af de partipolitiske kræfter, som i det hele taget har en interesse i, at den politiske debat fastholdes på en snæver national banehalvdel, hinsides vor tids store, globale problemstillinger.

Centrum-venstres opgave er at gå op imod denne snævre dagsorden. I stedet for at diskutere EU med udgangspunkt i EU skal centrum-venstre tilskynde til en debat om EU med udgangspunkt i globaliseringens udfordringer og muligheder. En dagsorden, som også centrum-højre har en klar interesse i. Inden for rammerne af denne dagsorden handler det om at beskrive de udfordringer og muligheder globaliseringen stiller os over for og på dette grundlag diskutere *hvordan* politiske redskaber som EU skal stykkes sammen og *hvilken* partipolitik dette og andre politiske redskaber skal bruges til at gennemføre.

Sagt på en anden måde. Ingen gider engagere sig i EU, hvis det ikke er tydeligt hvilke problemer og muligheder dette politiske redskab kan bruges til at løse og indfri. Hvis det står klart for borgerne, at vi står over for en række problemstillinger som ikke kun er nationale, men også europæiske og globale, så kommer engagementet i grænseoverskridende politiske redskaber som EU mere eller mindre af sig selv. Simpelthen fordi det kommer til at stå klart, at løsningen af de pågældende problemstillinger forudsætter politiske redskaber som EU¹. Hidtil har de europæiske og globale problemstillinger imidlertid ikke været synlige. De har ikke i tilstrækkelig grad været på dagsordenen, som udgangspunkt for debatten om EU.

Hvis vor tids egentlige problemer og muligheder lægges til grund, så får vi den problem- og løsningsorienterede debat om EU, der er behov for. Debatten kommer til at handle om hvilken politik EU skal bruges til at virkeliggøre, samt en overordnet debat om hvorvidt EU som politisk redskab er tilstrækkeligt udviklet til at løse de konkrete problemstillinger. Debatten skifter fra ja eller nej til EU til i stedet at handle om *hvilket* EU vi har brug for og *hvad* det skal bruges til. Det samme gør sig selvfølgelig også gældende for globale politiske redskaber som WTO. Men ikke nok med det. For hvis de problemstillinger vi skal håndtere er europæiske, så bliver det også tydeligt, at borgerne i de enkelte lande må engagere sig i politiske alliancer på tværs af landegrænse, hvis der skal være en reel chance for at gøre en forskel.

3. Det politiske borgerperspektiv

Lige som ingen gider engagere sig i EU, hvis det ikke står klart hvad EU kan bruges til, akkurat lige så klart er det, at ingen gider engagere sig i politik, hvis de for tid og evighed er henvist til at udgøre en politisk minoritet. Netop derfor er det vigtigt, at centrum-venstre, ud over at fastholde et globalt, problem- og løsningsorienteret perspektiv, nu også for alvor introducerer og fastholder det politiske borgerperspektiv.

¹ Et af de elementer der er med til at komplicere sagen er, at mange af de europæiske og globale udfordringer ikke umiddelbart kan opleves på egen krop. Ja, mange af problemstillingerne er tilmed komplet usynlige for de fleste. Dermed adskiller mange af vor tids problemer sig fra de problemer vi nationalt skulle håndtere for 100 til 150 år siden. Dårligt arbejdsmiljø var her et spørgsmål om, at arbejderen kunne mærke det usikre stillads vikle under sine fødder.

Dårligt arbejdsmiljø er stadig et problem, men for arbejderen i en række europæiske lande handler problemet i dag i højere grad om social dumping. Arbejderne i andre lande presses til at gå på kompromis med arbejdsmiljøet, og kan derfor konkurrere på en måde, som arbejderne med et lovfæstet godt arbejdsmiljø ikke kan hamle op med. Den traditionelle arbejdskamp går dermed fra det direkte til det indirekte. I stedet for direkte at slås for bedre forhold for en selv, skal arbejderen i de rige lande nu til at slås for bedre forhold for arbejderne i andre lande og dermed for bedre forhold for sig selv.

Det politiske borgerperspektiv handler om, at vi alle kan finde ligesindede i alle lande. Vi skal som centrum-venstre vænne os til, at ordet "vi" i en politisk EU-sammenhæng betyder "centrum-venstre i alle europæiske lande". Dette i modsætning til tidligere, hvor der har været en tendens til, at "vi" uden videre blev brugt om "os danskere". Sandheden er, at "vi danskere" er politisk lige så uenige i EU-politiske spørgsmål, som vi er i forhold til de spørgsmål der bliver diskuteret i Folketinget. Politiske alliancer følger ikke landegrænser. De går på kryds og tværs af geografiske afstande, akkurat lige som det er tilfældet med den samfundsformation vi kalder kapitalisme.

Heri ligger også, at kampen mellem forskellige politiske synspunkter på tværs af EU's landegrænser skal på dagsordenen, frem for den evige fokusering på kampen mellem nationer. Man kan godt bruge udtrykket "dansk EU-politik", som betegnelse for den politik, som skiftende politiske flertal i Folketinget har stået for i forhold til EU. Måske giver det også på enkelte punkter mening at tale om, at nogle synspunkter er så rodfæstede i Danmark, at man kan betegne det som "dansk EU-politik". Dette ændrer imidlertid ikke ved, at den politik der føres via EU er mere eller mindre til højre, venstre eller midt imellem. Det er ikke "dansk" vs. "tysk", "fransk" og 22 andre "nationale politikker", eller store vs. små lande der står øverst på dagsordenen. Det gør derimod kampen mellem højre og venstre.

5. Globalisering, Politiske redskaber, Politiske aktører

Ovenstående tre perspektiver afspejler sig i den overoverordnede dagsorden, som passer godt til centrum-venstre, men også til centrum-højre og den progressive del af erhvervslivet. Det er en dagsorden med tre hovedpunkter: Globalisering, Politiske redskaber og Politiske aktører. En dagsorden, som det indledningsvis kan være hensigtsmæssigt at sammenligne med to andre dagsordner, som implicit er formuleret af aktører, som i hvert fald ud ad til også bekender sig til centrum-venstre.

A	B	C
JuniBevægelsen	NYT EUROPA	ATTACK, Social Forum
1. –	1. Globalisering	1. Globalisering
2. Politiske redskaber	2. Politiske redskaber	2. -

Den hidtidige debat om EU har i lande som Danmark udspillet sig inden for rammerne af JuniBevægelsens dagsorden, hvor det globale er udeladt. På den snævre nationale banehalvdel er det JuniBevægelsen og deres kampfæller der har serveret². Den har de brugt til at fastholde en debat om EU med udgangspunkt i EU, og på dette grundlag listet alle problemerne i EU-samarbejdet op. Efterfølgende har de sendt det signal, at alt ville være lettere, hvis vi nedlagde EU.

Det uholdbare i denne konklusion står først for alvor klart, hvis debatten føres på den globale banehalvdel, hvor globaliseringens problemer og muligheder er udgangspunkt for debatten. Hvis man inden for rammerne af denne dagsorden når frem til konklusionen om, at man skal nedlægge det politiske redskab EU, så står der stadig globalisering på tavlen. Bedst som man har afsendt budskabet om at nedlægge EU bliver man derfor mødt med et krav om at formulere et brugbart alternativ.

Årsagen til, at både Folkebevægelsen og JuniBevægelsen i henholdsvis 33 og 12 år har kunnet undslippe kravet om at beskrive et alternativ til EU er, at det er lykkedes dem at holde vor tids europæiske og globale problemstillinger væk fra dagsorden. F.eks. hele problemstillingen om social ulighed i Europa og i verdenssamfundet som helhed. I stedet er det lykkedes at stemple det politiske redskab, EU, som hovedproblemet!

Den saglige dagsorden er således den som tager afsæt i de problemer og muligheder vi står overfor i en stadig mere globaliseret verden. Faktisk er det dette perspektiv, som bl.a. ATTACK har været med til at sætte. Desværre uden, at der i alle kredse af ATTACK har været en accept

² *Inden for rammerne af denne dagsorden er det JuniBevægelsen der har stillet spørgsmålene og den såkaldte ja-side der har forsøgt at svare. Ja-siden, herunder Nyt Europa og Europabevægelsen, har relativt let kunnet svare, men når internationalistiske svar bliver leveret på en snæver national bane, så kommer svarene til at virke forkerte. For at bruge en formulering fra sociologen Henrik Dahl: "Ja-sidens svar har været rigtige, men lydt forkerte. Nej-sidens svar har været forkerte, men lydt rigtige." Dette er netop en konsekvens af, at JuniBevægelsen har haft held med at fundere debatten langt inde på den nationale banehalvdel. Helt derinde, hvor også Dansk Folkeparti har det som en fisk i vandet.*

af, at dette problemorienterede udgangspunkt nødvendigvis måtte suppleres med en løsningsorienteret debat, hvor politiske redskaber som EU indgår side om side med f.eks. det danske Folketing, for ikke at nævne WTO. ATTACK har i en række sammenhænge været faretruende tæt på at sende det signal, at det er tilstrækkeligt med politiske aktører. "De behøver ingen redskaber" - synes deisen at have været.

Centrum-venstre må både over for ATTACK og JuniBevægelsen betone en dagsorden som omfatter alle tre elementer. Globalisering, Politiske redskaber og Politiske aktører. Dvs.:

Globalisering:

Hvilke problemer og muligheder står vi over for globalt, kontinentalt, nationalt og lokalt? Og hvad er årsagen til disse problemer og muligheder?

Politiske redskaber:

Hvilke politiske redskaber skal vi betjene os af for at virkeliggøre bestemte politiske løsninger? Og hvordan skal de respektive politiske redskaber designes så de kan bruges til at løse problemerne og indfri mulighederne?

Politiske aktører:

Hvilke politiske aktører er der på banen? Og hvad mener de hver især om udformningen af de respektive politiske redskaber, samt den politik redskaberne skal bruges til at realisere?

Disse tre overskrifter er de centrale overskrifter i en disposition der, som det fremgår af bilag 1, er ganske omfattende. Alene under overskriften Globalisering findes således fire andre centrale kategorier, henholdsvis økonomi, sociale forhold, miljø og demografi. Selvfølgelig findes der endnu flere relevante overskrifter, men netop derfor er det vigtigt at have en række grundlæggende kategorier, som de mere specifikke temaer kan ses i lyset af. Det er nødvendigt for at kunne bevare overblikket og sansen for proportioner.

Indsigten er netop den, at økonomi, sociale forhold, miljø og demografi er de kategorier som vi nødvendigvis må lægge til grund for en forståelse af "kapitalismens globale tidsalder", som vi i dag omtaler under det der følgelig må være den nye helt grundlæggende kategori, nemlig "globalisering". Den politiske opgave for centrum-venstre er i lyset heraf at fremlægge sammenhængende beskrivelser af de problemer og muligheder vi står over for i Europa og

globalt, og på baggrund heraf beskrive den politik, som vi skal forsøge at få igennem, bl.a. via politiske redskaber som EU (og WTO etc.).

Det er klart, at den politik centrum-venstre lægger frem kun kan realiseres, hvis de politiske redskaber er gearret hertil. Et er, at centrum-venstre kan fremlægge forslag til en given politik via EU. Noget andet er, om EU overhovedet er gearret til at håndtere det pågældende spørgsmål. Det er med andre ord helt afgørende, at selve rammen om EU-samarbejdet er tilstrækkeligt udviklet. Det leder os frem til det meget aktuelle og presserende spørgsmål om den forfatningskamp, som kendetegner Europa i disse år. Det er helt afgørende, at denne forfatningskamp munder ud i et JA til det forfatningsforslag som p.t. ligger på bordet. Samt at dette forslag følges op af verdenshistoriens største indsats til fordel for et deltagerdemokrati på tværs af landegrænser.

6. Det formelle demokrati - Europæisk Forfatning

De lokale og nationale politiske redskaber er i en række vesteuropæiske lande bygget op over de sidste 100 til 150 år. De central- og østeuropæiske lande indhenter i disse år denne udvikling på forbavsende kort tid, akkurat som vi tidligere har set det ske i tidligere europæiske diktaturstater, som Spanien, Portugal og Grækenland. Side om side med denne udvikling pågår opbygningen af det tredje demokratiske niveau: Det europæiske, som bør betragtes som et supplement til det lokale og det nationale demokrati, og som et næste skridt på vejen mod udviklingen af det globale demokrati.

Man kan, hvis man i dag tilhører den generation som udgør næste kæde af beslutningstagere, gøre status på denne måde: Vores bedsteforældre lagde grundstenene til efterkrigstidens lokale og nationale demokrati. Den stafet de afleverede til deres børn, vores forældre, var en reel mulighed for at forvalte dette lokale og nationale demokrati og sideløbende hermed gøre det muligt at påbegynde opbygningen af det kontinentale, europæiske demokrati.

Den stafet vores forældre nu afleverer til os, som den næste generation af beslutningstagere, er denne: Vi har muligheden for, side om side med forvaltningen af det lokale og nationale demokrati, at sikre et reelt demokrati på tværs af landegrænser i Europa. Og det på en måde, hvor den stafet vi kommer til at give videre til vores børn handler om, at de har en reel mulighed for at forvalte et lokalt, nationalt *og* kontinentalt demokrati; *og* sideløbende hermed

påbegynde opbygningen af et globalt demokrati. To til tre generationer fremme er det muligt at sikre et reelt demokrati lokalt, nationalt, kontinentalt og globalt!

Det springende punkt er i denne "demokratiske evolution" er opbygningen af et velfungerende demokrati som går på tværs af landegrænser, kulturer, sprog, traditioner, historie, etnicitet, religion og store geografiske afstande. Springet fra det nationale til det kontinentale demokrati adskiller sig her dramatisk fra springet mellem det lokale og det nationale demokrati. Det er i dette perspektiv at alvoren i opbygningen af et europæisk demokrati umuligt kan overvurderes. Hvis det er muligt at opbygge et demokrati i Europa, så er der intet til hinder for at det samme kan gøres inden for rammerne af AU (Den afrikanske Union), ASEAN, MERCOSUR, og andre gryende kontinentale demokratier og samarbejdsfora. Og ikke nok med det. Efterfølgende vil springet fra det kontinentale til det globale demokrati ligge lige for.

Europas centrum-venstre bør sige JA til det forslag til forfatning som nu ligger på bordet. Forslaget lader flere ting tilbage at ønske, men der er alt i alt tale om det bedst mulige resultat i dagens Europa. Det bedste ved forslaget er, at det sikrer mere demokrati og styrker de grundlæggende rettigheder. Allerede med dette forslag har vi opnået et eksempel til efterfølgelse andre steder i verden.

Et er imidlertid, at der nu ligger et forslag til Europæisk Forfatning på bordet, som stats- og regeringslederne underskrev i Rom den 29. oktober 2004. Noget andet er, om et flertal af borgerne i de lande, som afholder folkeafstemning om forfatningen, vil bifalde forslaget. Her gør der sig med andre ord en forfatningskamp gældende, som det er vigtigt at centrum-venstre bidrager til at vinde. Og det er til fordel for det forfatningsforslag som ligger på bordet.

Det er helt afgørende, at både centrum-venstre og Europas borgerlige kræfter her er med til at fastholde en egentlig europæisk debat, som skitseret ovenfor. Risikoen for at tabe afstemningen knytter sig nemlig ikke kun til egentlig modstand mod selve forfatningen, men også til risikoen for, at vælgerne i de respektive lande vil bruge afstemningen som anledning til at straffe den siddende regering. Den bedste måde, hvorpå vi kan mindske denne risiko, er netop ved fastholde en egentlig europæisk debat, dvs. ved at rykke debatten væk fra den snævre nationale banehalvdel. En af måderne vi kan gøre det på er ved at centrum-venstre aktører i hele Europa inviterer hinanden til en debat om, *hvordan* forfatningens artikler kan bruges som afsæt for gennemførelsen af konkret centrum-venstre politik!

Dette skridt ville samtidig være en god forberedelse af de politiske kampe, som vi kan forvente i fremtidens Europa. I fremtiden vil det i praksis blive så vanskeligt at ændre centrale passager i forfatningen, at fokus nødvendigvis må flytte sig. Hvor de politiske aktører tidligere var optaget af at file forfatningens bestemmelser til i retning af egne synspunkter, så kan vi fremover forvente en tiltagende accept af, at det formelle grundlag i mange år fremover ligger fast, og at det derfor handler om at arbejde politisk inden for de gældende rammer. Med alt hvad deraf følger af krav om tiltagende formalisering og effektivisering af diverse interne politisk-organisatoriske strukturer. Her har vi bl.a. brug for, at de respektive centrum-venstre partier styrker deres interne organisation i form af europæisk partimedlemskab, europæiske kongresser, europæiske hovedbestyrelser, europæiske sekretariater, europæiske tænketanke og lignende.

Det bedste forsvar centrum-venstre her og nu kan mønstre for forfatningen, er at vise EU's borgere hvilke politiske løsninger et centrum-venstre flertal i Europa-Parlamentet vil kunne gennemføre på grundlag af forfatningens bestemmelser. I denne forbindelse spiller den øgede magt til Europa-Parlamentet selvfølgelig en afgørende rolle. Ud af de 108 områder, hvor EU har et retsgrundlag for at lovgive, ligestilles Europa-Parlamentet nu med Rådet på de 81 områder. Det er en fordobling i forhold til i dag. Hertil kommer, at Europa-Parlamentet med den nye forfatnings artikel 20 og 27 får afgørende indflydelse på valget af præsidenten for Kommissionen³. Dette er endnu et element der peger i retning af, at næste valg til Europa-Parlamentet i 2009 bliver af helt afgørende betydning. De partier der vinder valget i 2009 kan få afgørende indflydelse på Europas udvikling i det 21. århundrede.

6. Partipolitisk præsidentvalg i 2009

Den europæiske Forfatning lægger med artikel 20 og 27 op til, at Europa-Parlamentet fremover skal have langt mere indflydelse på valget af præsidenten for Kommissionen end det hidtil har været tilfældet. Dette fremskridt kommer imidlertid ikke af sig selv. Det forudsætter, at Europa-Parlamentet er opmærksom disse artiklers muligheder, og udnytter dem maksimalt. Helt i tråd med det politiske spil som udspillede sig i forbindelse med udnævnelsen af Barroso-kommissionen. Sådan må det nødvendigvis også være. I et EU med 25 lande bliver det i kredsen af stats- og regeringsledere stadig vanskeligere at samle enighed om hvem der skal stå i spidsen for Kommissionen. Dette spørgsmål må derfor overlades til egentlig politisk afgørelse blandt Europas vælgere. Det er da også den stemning som spredte sig i kølvandet på, at stats- og regeringslederne i 2004 valgte José Manuel Barroso bag lukkede døre. Ikke fordi der var noget

³ Af tilsvarende afgørende betydning er forfatningens nye artikel 46 om deltagerdemokrati. En artikel som afspejler et EU hvor det i højere grad er borgerne der er omdrejningspunktet.

nyt i det. Sådan har det altid været, også da Romano Prodi i 1999 blev valgt *inden* valget til Europa-Parlamentet overhovedet havde fundet sted. Så meget desto mere bemærkelsesværdigt var det, at der i tilfældet med "valget" af Barroso for første gang spredte sig en stemning af, at sådan bør så vigtige sager ikke afgøres.

Vi kan med andre ord forvente, at hvis det aktuelle forslag til Europæisk Forfatning bliver vedtaget, senest i oktober 2006, så vil især de toneangivende partier i Europa-Parlament intensivere deres positionering frem mod næste valg til Europa-Parlamentet i 2009. Forud for dette valg vil vi se, at partierne hver stiller med deres kandidat til posten som præsident for Kommissionen. Det er helt afgørende at centrum-venstre er forberedt på denne udvikling. Hvad enten man kan lide det eller ej, så bliver det de partier der er bedst forberedt til netop denne situation, som har den bedste chance for at vinde valget i 2009.

En valgsejr i 2009 er værd at stile efter. Forud for 2009 vil være gået en vanskelig periode, hvor EU har skullet vænne sig til at håndtere mindst 12 nye lande i samarbejdet. Hertil komme de vanskelige budgetforhandlinger. En realistisk vurdering tilsiger, at 2009-2014 kommissionen bliver en af de mest betydningsfulde kommissioner hidtil. Vi vil se en Kommission med det hidtil bedst forankrede mandat, og det i en Union med 27 lande, et vedtaget budget, en stærk præsident for Kommissionen og en centralt placeret udenrigsminister. 2009-2014 kommissionen har muligheden for at tilrettelægge en politik, som vil række langt ind i det 21. århundrede.

Dette perspektiv stiller helt særlige krav til det arbejde, som MEP-erne skal leverer i de kommende fem år, samt det arbejde som journalisterne i Bruxelles og Strassburg skal præstere. Begge parter har på hver sin måde et ansvar for at gøde jorden for det skelsættende valg af præsidenten for Kommissionen i 2009. En kommission, som for alvor vil få karakter af en egentlig europæisk regering. Det betyder for parlamentarikernes vedkommende, at de må gøre endnu mere ud af at fastholde et globalt, problem- og løsningsorienteret perspektiv på tingene, samt sikre, at borgerne for alvor får blik for betydningen af de gryende europæiske partier.

Det betyder selvsagt også, at de europæiske partier rent faktisk må begynde at tage form. Borgerne skal have mulighed for at melde sig ind i deres respektive europæiske partier og følge de pågældende partiers arbejde. En vanskelighed i denne sammenhæng vil være, at partierne har vanskeligt ved at finansiere opstarten af hele denne bevægelse. Dette er ikke mindst et problem for centrum-venstre. Så meget desto vigtigere er det at øge samarbejdet og netværksdannelsen mellem de aktører som allerede har rodfæstede organisationer. En række

synergieffekter kan indfris. Det betyder, at mange resultater kan frembringes og formidles til et større netværk, uden at der går noget fra nogen af den grund. Tværtimod. En øget netværksdannelse vil betyde øget ud bytte for alle. Det kan bringe centrum-venstre partierne over den første hurdle, frem til det punkt, hvor de europæiske kontingentkroner begynder at dukke op⁴.

Det er imidlertid vigtigt, at det bedste ikke bliver det gode værste fjende i denne forbindelse. Ambitionsniveauet kan hurtigt blive for højt, brødene der bliver slået op for store, og resultatet derfor blive, at der ikke kommer noget ud af alle anstrengelserne. Derfor er det vigtigt at indlede hele processen med overskuelige tiltag, som ikke fordre myriader af formalia og tunge organisatoriske investeringer. Under punkt 8 har vi taget hul på en liste med fælles aktiviteter, som centrum-venstre kunne tage hul på allerede i dag. Efterhånden som disse konkrete projekter får form og indhold vil det blive relevant at intensivere samarbejdet. Dette kunne ske med udarbejdelsen af et særligt positionspapir om Task Force 2009. Et uformelt netværk der som en europæisk pandens til Global Progressive Forum kan udgøre endnu et skridt i retning af at styrke centrum-venstre i Europa.

Inden vi ser nærmere på de konkrete forslag til fælles tiltag under punkt 8, er der imidlertid al mulig grund til igen at løfte blikket en smule, og se nærmere på den ramme for politisk aktivitet, som EU er udtryk for, eller rettere, *burde* være udtryk for. Sagen er, at alle politiske aktører i Europa - på kryds og tværs af partiskel, landegrænser og andre skillelinier - har en fælles interesse i at sikre den bedst mulige ramme for et egentligt deltagerdemokrati i Europa. Opgaven er ikke at foregribe bestemte politiske positioner. Tværtimod. Opgaven handler om at sikre den *demokratiske infrastruktur* i Europa, som giver os alle sammen den sagligst mulige diskussion, af de fælles udfordringer og muligheder vi står over for i en stadig mere globaliseret verden.

7. Uformelt demokrati – Charter 46

I EU gøres der allerede i dag en indsats for at sikre et mere velfungerende deltagerdemokrati på tværs af landegrænser. Men indsatsen komme ikke i nærheden af det tilstrækkelige. Der er brug for en helt anderledes, sammenhængende indsats for at vække EU's demokrati til live. Det er her den kommende forfatnings artikel 47, som noget helt nyt kommer ind i billedet. Hidtil har

⁴ *Fordelen ved at eksistere på europæisk niveau er bl.a., at det er en meget beskedent procentdel af EU's borgere, som skal melde sig ind i et europæisk politisk parti før de pågældende partier kan notere bemærkelsesværdige kontingentindtægter.*

tiltag til fremme af aktivt borgerskab fundet sted alene på grundlag af artikel 308, den såkaldte gummiparagraf. Det laves der nu om på.

Et er selvfølgelig, at det juridiske grundlag dermed forbedres, noget andet er, om det samme gør sig gældende for det finansielle grundlag. I denne forbindelse er der al mulig grund til at hæfte sig ved, at EU-kommissær Margot Wallström sidste år gjorde sig til talsmand for, at der nu bør bruges strukturmidler (!) på opbygningen af en demokratisk infrastruktur i Europa. En udtalelse, som er endnu mere interessant i lyset af, at Wallström i mellemtiden er blevet udnævnt til første vicepræsident for kommissionen, og samtidig har fået ansvaret for EU's kommunikationsstrategi, i den bredest mulige betydning af ordet.

Nyt Europa har i det forgangne år haft et tæt samarbejde med Margot Wallström om hele dette tema, ikke mindst med henblik på at tilføje den fjerde betingelse for, at bestræbelsen på at skabe et ægte deltagerdemokrati i Europa skal lykkes. Udover den juridiske hjemmel, den økonomiske ramme og den politiske vilje til at sikre et reelt deltagerdemokrati i Europa, er det tilsvarende vigtigt med en række klart definerede guidelines for *hvordan* pengene skal bruges for at opnå det ønskede resultat.

I samarbejde med en række samarbejdspartnere, og i tæt kontakt med Margot Wallström, har Nyt Europa udarbejdet Charter 47 - Next generation Democracy, som netop rummer konkrete bud på tre grundlæggende guidelines, samt et første eksempel på, hvordan disse guidelines kunne tænkes omsat til et konkret projekt af hidtil usete dimensioner. Det vil føre for vidt her at gengive papirets indhold. Nævnes skal det dog, at et bærende element i papiret er den indsigt, at et velfungerende europæisk demokrati, og en union som er tættere på borgerne, forudsætter en union, *hvor borgerne er tættere på borgerne*.

Det handler derfor om at etablere en demokratisk infrastruktur, som giver borgerne en reel mulighed for at indgå i grænseoverskridende politiske netværk. Hvilket netop er forudsætningen for, at "det politiske borgerperspektiv" kan komme til sin ret, og bl.a. puste nyt liv i Europa-Parlamentet, som en af de helt afgørende institutioner i fremtidens EU. For en uddybelse af dette og tilsvarende synspunkter, se venligst papiret, *Charter 46 - Next Generation Democracy*.

8. Styrkelse af centrum-venstre – Task Force 2009

Nyt Europa har et håb om - i samarbejde med det øvrige centrum-venstre, samt alle andre interesserede i EU - at bidrage til en saglig debat om den politik der skal føres via især Europa-Parlamentet. Det skal handle om sagen. Hvilke udfordringer og muligheder står vi over for i Europa og i det øvrige verdenssamfund? Hvad gør EU i dag for at løse disse problemer og indfri mulighederne? Hvad burde EU gøre, hvis det stod til centrum-venstre? Hvad er strategien for at få centrum-venstres politik gennemført?

Nyt Europa håber i løbet af de kommende tre år at kunne bidrage til etableringen af Task Force 2009, som skal være en uformel kreds af aktører, som på forskellige niveauer samarbejder om politiske indspil. Og det ved at besvare ovenstående spørgsmål på alle relevante politiske områder. Et uformelt *tænk tanks-netværk*, om man vil. Ideen er her at udarbejde og løbende diskutere en række positionspapirer. Alle positionspapirerne vil udmærke sig ved at tage afsæt i et globalt, problem- og løsningsorienteret perspektiv, med henblik på at inddrage stadig flere borgere i EU's politiske processer. Selvsagt især centrum-venstre. Positionsrapporterne vil således tage afsæt i den overordnede dagsordens tre hovedkategorier: Globalisering, Politiske redskaber og Politiske aktører.

Som det fremgår af det vedlagte bilag vil der bliver tale om tre forskellige typer af positionsrapporter. Det *overordnede* positionsrapport, de *specifikke* positionsrapporter og de *særlige* positionsrapporter. Fælles for dem alle vil være, at de vil bevæge sig i krydsfeltet mellem videnskab, politik og formidling. Vi har ikke brug for mere tekst i form af tung videnskabelighed. Det er der alligevel ingen der har tid til at læse. Omvendt har vi heller ikke brug for flere dugfriske nyheder. Dem får vi dagen igennem leveret fra flere sider. Hvad vi har brug for er at styrke det felt af faktisk information og debat, som lige akkurat findes imellem den tunge videnskabelighed og de dugfriske nyheder. Det er også her vi kan få videnskabsfolk, politikere og formidlere til at indgå i et frugtbart netværk.

Vi har brug for et opgør med den alt for udbredte tendens til at forskere-skriver-til-forskere. Vi har brug for, at bl.a. samfundsvidenskaben bidrager til at fastholde både politikere og formidlere på en mere saglig debat. Hertil kommer, at vi også har brug for at arbejde langt mere med selve formidlingsdelen. På dette område kan vi i det hele taget lære meget af Internettets krav om kommunikation via korte tekster, billeder, lyd, animationer, tegninger og lignende.

Via Internettet vil det for relativt få ressourcer med årene være muligt at opbygge Task Force 2009, bestående af en række subnetværk, som hver især dækker de forskellige emneområder positionspapirerne skal omhandle. Sådanne netværk vil i virkeligheden være udtryk for den mest fornemme måde, hvorpå vi i Europa kan håndtere EU's udvidelse. Netværk af denne type er udtryk for, at ligesindede borgere finder sammen på tværs af landegrænser - herunder på tværs af det tidligere jerntæppe - med henblik på at forfølge et fælles mål. I stedet for at se sig selv i modsætning til andre landes borgere bliver opgaven her at spejde efter medspillere. Det er simpelthen nødvendigt for at gøre sig politisk gældende i morgendagens Europa.

Arbejdet er imidlertid ikke gjort ved blot at bruge Internettet til at udarbejde positionspapirer. Budskaberne i de forskellige positionspapirer skal ud over rampen. Positionspapirerne skal diskuteres i face-to-face-meetings. Lige meget hvor teknologisk avancerede vi nogen siden bliver, så vil vi aldrig nå et punkt, hvor det fysiske møder mellem mennesker ikke længere har sin berettigelse, som basis for politisk debat. Så meget desto vigtigere er det, at centrum-venstre nu intensiverer sit samarbejde for at skabe mange forskellige former for face-to-face-meetings. Det behøver ikke kræve opbygningen af nye forkromede organisationer. Hvis flere aktører blot bidrage med lidt af det de har i forvejen, så kan alle vinde på det i sidste ende.

BILAG 1

Nedenstående skema afspejler dispositionen for nærværende papir, men er samtidig også et forsøg på at skitsere det der kunne blive en samlet disposition for beskrivelsen af det europæiske centrum-venstres politik i en stadig mere globaliseret verden. Søjle A er indeholdt i teksten oven for, side om side med en beskrivelse af de tanker der i det hele taget ligger bag nedenstående disposition. Søjle B og C vil blive gjort til genstand for et særligt positionspapir. Tilsvarende vil søjle D, som er en første liste over de specifikke positionspapirer, også blive omsat til positionspapirer.

Den tværgående søjle E rummer fire overskrifter på såkaldte særlige positionspapirer, hvor positionspapiret om Europas deltagerdemokrati allerede er udarbejdet i form af Charter 47 Papiret. Det skal understreges, at Charter 47 papiret, i modsætning til de andre positionspapirer, skal ses som et tværpolitisk papir. Sådan må det nødvendigvis være med et initiativ som har til formål at forbedre det europæiske deltagerdemokrati.

Dispositioner af nedenstående type er helt nødvendige, hvis vi skal have en chance for at systematisere den enorme informationsmængde vi er stillet over for på hele globaliseringsfeltet. Systematiseringer af denne slags gør det muligt meget hurtigt at finde de informationer som man lige står og mangler i sit politiske virke. De færreste ligger inde med de resurser der skal til for hele tiden at opspore de informationer, som man ved findes, men ikke lige husker hvor.

DISPOSITION FOR NYT EUROPAS POSITIONSPAPIRER (SAMLET DAGSORDEN FOR CENTRUM-VENSTRE)

A.	<i>Overordnede positionspapirer:</i>		<i>Specifikke positionspapirer:</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Det globale perspektiv • Det problem- og løsningsorienterede perspektiv • Det politiske borgerperspektiv 	<p>B.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Globalisering</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ Økonomi ○ Sociale forhold ○ Miljø ○ Demografi • <u>Politiske redskaber</u> <ul style="list-style-type: none"> a) <i>Institutioner:</i> <ul style="list-style-type: none"> ○ Globale ○ Kontinentale ○ Nationale b) <i>Medier</i> <ul style="list-style-type: none"> ○ Elektroniske ○ Trykte ○ Internettet • <u>Politiske aktører</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ Partier ○ Business ○ Fagforeninger ○ Interesseorg. ○ NGO-ere 	<p>C.</p> <ul style="list-style-type: none"> • EU's udenrigspolitik <ul style="list-style-type: none"> ○ Økonomi ○ Sociale forhold ○ Miljø ○ Demografi • EU's indenrigspolitik <ul style="list-style-type: none"> ○ Økonomi ○ Sociale forhold ○ Miljø ○ Demografi 	<p>D.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Handel • Bistand • Flygtninge • Sikkerhedspolitik • Militær kapacitet • Udvidelsen • Produktion • Energi • Arbejdsmarked • Beskæftigelse • Ligestilling • Konkurrence • Indre marked • Transport • Samhørighed • Landbrug • Fødevarer

			<ul style="list-style-type: none">• Sundhed• Uddannelse• Medier• Kultur• Sport
<i>Særlige positionspapirer:</i>			
(E) <ul style="list-style-type: none">• EU's FORFATNING• EU's BUDGET• CHARTER 46• THE EUROPEAN NEW EUROPE NETWORK			

TEMA:

((Blå tekst = interne midlertidige punkter))

ANSVARLIG:

FAKTA-FINDER:

RENSKRIVER:

OVERSÆTTER:

EKSTERNE EKSPERTER:

De eksterne eksperter er resursepå personer Nyt Europa har rådspurgt i forbindelse med udarbejdelsen af dette positionspapir. Rådgivningen har udelukkende haft faktisk karakter. Ingen af de politiske synspunkter i dette papir kan nødvendigvis tilskrives nogle af de adspurgte.

LOGO -
for positionspapir,
samt det respektive emne

NYT EUROPA MENER...

1. PROBLEMSTILLING

FAKTA BOKS 1:

Tal-der-tæller

2. BAGGRUNDE OG ÅRSAGER	FAKTA BOKS 2: <i>Websider</i> <i>Litteratur</i>
3. HVAD ER DER HIDTIL GJORT VIA EU?	FAKTA BOKS 3 <i>Artikel-grundlag:</i> <i>Ansvarlig kommissær:</i> <i>Ansvarligt udvalg i EP:</i> <i>EU-budget for området:</i> <i>Links til EU-lex m.m.:</i>
4. HVAD MENER NYT EUROPA?	

5. HVAD ER STRATEGIEN OG MULIGHEDERNE FOR AT GENNEMFØRE NYT EUROPAS FORSLAG TIL CENTRUM-VENSTRE POLITIK?

- a) Nødvendige forfatningsændringer
- b) Aktuelt politisk situation (spillet mellem højre og venstre)
- c) Forslag til kommunikation?

FAKTA BOKS 4:

Links:

Politiske modspillere

Politiske medspillere